

נעים מאוד, "התקווה"

מטרות

- להכיר את מילות ההמנון הלאומי ואת תוכנו.
- לבחון את הרגשות העולים כאשר שרים או שומעים את ההמנון.
- להתייחס לממד הזמני והעל זמני ב"התקווה".

אוכלוסיית היעד

גילאי 13 - 18

משך הפעילות

45 דקות

עזרים

מחשב ומקרן,

כרטיס מידע ומשימה קבוצתית - כמספר הקבוצות

המנחה יקרין בפני המשתתפים סרטון וידאו מאתר יוטיוב, ובו מבצעת שירי מימון את "התקווה" במוקדמות המונדיאל. להלן הקישור לסרטון:
<http://www.youtube.com/watch?v=zbHMf4e6ehU>
(קישור לשירי מימון - מוקדמות מונדיאל)

שאלות לדין:

1. מה מרגישים אלו ששרים את "התקווה" בסרטון שראינו?
2. מה אתם מרגישים כאשר אתם שומעים את ההמנון בפתיחת אירוע כזה?
3. מדוע משמיעים את ההמנון בפתיחת משחקי כדורגל?
4. באילו אירועים ציבוריים נוספים משמיעים את ההמנון? (בקבלת מדליה באולימפיאדה, בסיום עצרות פומביות, בסיום טקסים...).
5. מה תורמת לטקס השמעת ההמנון?
6. האם, לדעתכם, ישנם אירועים שבהם אסור להשמיע את ההמנון הלאומי "התקווה"? - נמקו.

המנחה יאמר למשתתפים: ההמנון הלאומי של מדינת ישראל נכתב על ידי המשורר נפתלי הרץ אימבר, והודפס לראשונה בשנת 1876 או 1877 (התאריך המדויק אינו ידוע). השיר היה להמנון הלאומי של התנועה הציונית בקונגרס הציוני ה-18, בשנת 1933. עם הקמת מדינת ישראל הייתה "התקווה" להמנון המדינה.

שלב ב' / זוגי/קבוצתי

המליאה תתחלק לזוגות / לקבוצות של ארבעה משתתפים.
הקבוצה תכתוב במשותף את מילות ההמנון ותסביר את כל המילים הקשות (למשל: בפאתי, קדימה ...)
לאחר 5-7 דקות יחלק המנחה לכל קבוצה כרטיס מידע ומשימה קבוצתית.

כרטיס מידע ומשימה קבוצתית

בחנו את מילות ההמנון שכתבתם. האם דייקתם?

כָּל עוֹד בְּלִבְךָ פְּנִימָה

נִפְּשׁ יְהוּדֵי הוֹמָיָה

וּלְפָאֲתֵי מִזְרַח, קְדִימָה

עֵין לְצִיּוֹן צוֹפְיָה -

עוֹד לֹא אָבְדָה תִּקְוַתְנוּ

הַתִּקְוָה בַּת שָׁנוֹת אֲלֵפִים

לְהִיּוֹת עִם חֶפְשֵׁי בְּאֲרָצְנוּ

אֶרֶץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.

בחרו שורה או שתיים שהן לדעתכם השורות המשמעותיות ביותר בהמנון ונמקו.

לפניכם פירושי מילים:

בפאתי - פירושו בקצה/ צד

קדימה - פירושו מזרח

האם אלה הפירושים שכתבתם?

בשיר התקווה המקורי יש 10 בתים, אבל אנו שרים בהמנון רק את שני הבתים הראשונים.

לפניכם המילים של הבית החמישי:

כל עוד רגש אהבת הלאום

בלב היהודי עוד פועם

עוד נוכל קוות גם היום

כי ירחמנו אל זועם

האם בית זה, או חלק ממנו, רלוונטי גם בתקופתנו? נמקו.

התכוננו לדווח במליאה על שני נושאים מתוך ארבעה:

1. באיזו מידה המילים שכתבתם דומות/זהות להמנון?

האם חשוב לדעתכם להכיר את מילות ההמנון במלואן - מדוע?

2. ישנם בצה"ל קורסים למנהיגות שבהם לא יתקבל מועמד שאינו יודע את מילות ההמנון. מה

דעתכם על כך?

3. נתבקשתם לפרש את המילים הקשות. האם הפירושים שכתבתם היו נכונים? אם לא -

מדוע?

4. מהן שתי השורות המשמעותיות ביותר בהמנון? נמקו

דיווח הקבוצות: כל קבוצה מדווחת על שניים מתוך ארבעת הנושאים שהוצעו בכרטיס המשימה.

שאלות לדין: 1

1. מהם הרעיונות העיקריים המובעים בהמנון הלאומי "התקווה"?
2. האם לדעתכם הוגשמו המשאלות המובעות בהמנון?
3. אילו מהתקוות המובעות בהמנון משקפות את תקוותיכם כאזרחי ישראל היום?
4. מה דעתכם, האם מילות השיר רלוונטיות? האם יש לשנותן? נמקו.
5. אבא קובנר כותב: "אני מתייחס ביראת כבוד לדפוסי הבעה של בני אדם, שמתבטאים בסמל כמו ההמנון. אני חושב שזה צורך אנושי עמוק... בכל תרבות שינוי נוסח של דבר שנתקדש הוא עניין קשה מאוד... למה? כי סמל זה לא המצאה של יחיד, שמישהו כתב וחיבר. סמל הוא הצטלבות של חוויות שנצרפו במשך הזמן ובאמצעותן אתה מבטא דברים אחרים... שינוי סמל אינו מעשה קל, ולבוא ולשנותו מכיוון שלא נראות לך כמה שורות - זה מעשה שלא ייעשה..." - מה דעתכם על דבריו של אבא קובנר?
6. מה כוחו של המנון בעיניכם כסמל לאומי?

המנחה משמיע לסיום ביצוע של "התקווה" על ידי חבורה של אנשים מעדות שונות וגילאים שונים מתוך אתר "וטיוב":

http://www.youtube.com/watch?v=z_wtVgR7mxi&feature=related

שאלות לדין:

1. מה לדעתכם הייתה מטרתו של יוצר הקליפ הזה של "התקווה"?
2. האם אתם מסכימים עם מטרתו?
3. האם מישהו שמע היום בפעילות משהו שלא הכיר קודם? מה?

למנחה:

בספרה של אסתרית בלצן, **התקווה עבר, הווה, עתיד**, מדריך למורה מלווה בתקליטורים, מופיעים שני סעיפים שאנו ממליצים לעיין בהם ולשלבם בהנחיה:

סעיף 8: "שיר מורשת ספרותית יהודית", עמ' 32.

סעיף 9: "שיר נדודים וכמיהה לבית ולמולדת", עמ' 34.

1 מתוך: להיות אזרח במדינת ישראל - תוכנית חינוכית לקראת קבלת תעודת זהות, מינהל חברה ונוער, 2010.

